

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Рег. №/..... г.

ДО

**МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Д О К Л А Д

от

**ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ - ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
и
КИРИЛ АНАНИЕВ - МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасяме за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда.

Целта на законопроекта е да създаде здравословни условия за живот на населението и опазване на околната и жизнената среда от шум чрез разработването и прилагането на интегриран подход и мерки за неговото избягване, предотвратяване или намаляване. За постигане на тази цел в закона са въведени някои ограничения и забрани по отношение работата на обекти и извършването на дейности в различни области на живота, създадени са задължения за определени административни органи, както и е предвиден превантивен и текущ контрол по отношение на шума, предизвикван в околната и жизнената среда.

Шумът е един от факторите с най-неблагоприятно въздействие върху населението. Потенциалът му като източник на вредни въздействия е безспорен. Зелената книга на Европейския съюз (ЕС), определяща политика за шума, посочва, че около 20 % от населението на ЕС страда от нива на шум, които здравните специалисти считат за неприемливи и могат да доведат до сериозни последици за здравето.

Обикновено факторът „шум“ не действа изолирано, а участва в изключително сложна комбинация с други рискови за здравето фактори, които могат да бъдат химични, физични, биологични и такива, свързани с начина на живот, атакуващи човешкия организъм в течение на целия му живот. Вредата от шума се превръща в една от характеристиките на съвременния интензивен начин на живот с все по-голямо значение за психическото и физическото здраве на човека.

Шумът оказва въздействие върху почти всички органи и системи на човешкия организъм, като влияе пряко:

- върху съня – смущаването на нощната почивка не дава възможност за възстановяване на работоспособността и постепенно довежда организма до състояние на преумора;
- върху психичното здраве, централната и вегетативната нервна система, като води до раздразнение, влияние върху работоспособността, умствените способности, чувството за удовлетвореност, нервна преумора, психични смущения и нестабилност, смущения на паметта;
- върху слуховия орган и вестибуларната система и може да доведе до загуба на слуха в резултат на продължително влияние на шум с висока интензивност;
- върху сърдечно-съдовата система – участване на сърдечния ритъм, промени, които водят до повишаване на кръвното налягане; дихателната система – изменения на респираторния ритъм; ендокринната система – изменение количеството на кръвната

захар, повишаване на основната обмяна, задържане на вода в организма, което пряко повлиява процесите на обмяната.

Множеството сигнали, които са получени през последните години от физически лица, организации и собственици на туристически обекти относно нарушаване на режима на сън и почивка в жилищни сгради, хотелски комплекси и в зони за отдих и възстановяване, грубото нарушаване на някои от разпоредбите на закона, липсата на координация, както и размиване на функциите и отговорностите между отделните институции доведоха до идентифициране на необходимостта от промени в някои от разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда.

Развитието на обществените отношения налага Законът за защита от шума в околната среда да разпростира своето действие върху повече по вид дейности и обекти, които създават шум в околната среда и с това увреждат здравето на хората. Действащият закон не урежда ограничения и забрани по отношение на озвучаването на открити площи в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, озвучаването на открити площи от пътни транспортни средства, озвучаването на открити площи да се извършва с озвучителни средства с монтирани автоматични регулатори, контролиращи нивото на звука така, че да не се допуска еквивалентно ниво на шум в открити площи над граничните стойности, озвучаването на открити площи от плавателни средства за спорт, туризъм и развлечения и водноатракционни услуги, които плават във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България.

В закона липсва регламентация, която да забрани изцяло или да ограничи времево извършването на посочените дейности, липсва адекватна превенция и санкция за извършените нарушения.

С цел опазване здравето на населението от вредното въздействие на шума предложеният законопроект обхваща по-широк кръг от дейности, които се нуждаят от правно регулиране. Предвижда се да се въведат забрани за:

- озвучаването на открити площи в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение за времето между 14,00 и 16,00 ч. и между 23,00 и 8,00 ч. с изключение на териториите на железопътни гари, автогари, аерогари, морски гари и при използването на системи за предупреждение и оповестяване на населението при бедствия;

- озвучаването на открити площи от пътни транспортни средства, с изключение на моторни превозни средства със специален режим на движение;

- озвучаването на открити площи с озвучителни средства без монтирани автоматични регулатори, контролиращи нивото на звука, така, че да не се допуска еквивалентно ниво на шум в открити площи над определените гранични стойности;

- озвучаването на открити площи от плавателни средства за спорт, туризъм и развлечения и водноатракционни услуги, които плават във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България, с изключение на плавателни средства със специален режим на движение.

Необходимо е да се увеличи времето, през което е забранено да се извършва работа и зареждане на обекти за производство, съхраняване и търговия, разположени в жилищни сгради и сгради със смесено предназначение.

Предвидено е и изключение, при което не се прилагат посочените забрани, а именно при провеждане на обществени мероприятия на открито.

Прецизират се текстовете, свързани с правомощията, задълженията и отговорностите на контролните и компетентни органи по прилагане на закона.

Някои групи от обществото са по-чувствителни към шума, като например децата, хронично болните и възрастните хора. В тази връзка се предлага и издаването на становище от регионалните здравни инспекции, като част от процедурата по заявяване на работното време пред общинските и районни администрации, относно осигуряването на акустичен комфорт на живущите само за търговски и производствени обекти, разкрити в жилищни сгради с повече от едно жилище и/или в сгради със смесено предназначение, в които част от сградата е предвидена за жилищно строителство. Допълват се контролните правомощия на министъра на вътрешните работи и определените от него длъжностни лица по отношение на озвучаването на открити площи в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, озвучаването на открити площи от пътни превозни средства и работа и зареждане на обекти за производство, съхраняване и търговия, разположени в жилищни сгради и сгради със смесено предназначение. При осъществяване на контролните си правомощия определените от министъра на вътрешните работи лица ще могат да издават разпореждания по чл. 64 от Закона за Министерството на вътрешните работи и да налагат административни наказания по реда на този закон.

Завишени са размерите на глобите и имуществените санкции с цел постигане на превенция и ефективна санкция спрямо лицата, които не спазват ограниченията и забраните в Закона за защита от шума в околната среда.

Наред с това за нарушения на забраната за озвучаване на открити площи в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение за времето между 14,00 и 16,00 ч. и между 23,00 и 8,00 ч. със съставянето на акта за установяване на административно нарушение ще се изземват и задържат веществените доказателства, свързани с нарушението, а при издаването на наказателното постановление ще се отнемат в полза на държавата вещите, принадлежащи на нарушителя физическо лице, юридическо лице или едноличен търговец. Това е в съответствие с нормите на чл. 20 и 41 от Закона за административните нарушения и наказания.

Със законопроекта се създава правно основание за издаване от Министерския съвет на наредба, която ще определи изискванията за осигуряване на нормална акустична обстановка в жилищни и обществени сгради и в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони и територии със смесено предназначение, както и изискванията към използването на озвучителни средства, която ще регламентира ясно условията за осигуряване на нормална акустична среда в урбанизираните територии, подлежащи на здравна защита, през различните части на денонощието.

Целта на законопроекта е превенция, възпиране на нарушителите и създаване на условия за живот без шум над допустимите граници в околната и жизнената среда.

Очакваният резултат от приемане на предложените изменения и допълнения на закона е осигуряване на акустичен комфорт, подобряване качеството на жизнената среда и повишаване на ефективността и качеството на контрола.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Предложеният проект на акт няма да доведе и до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена и приложена финансова обосновка, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът е преминал обществено обсъждане по реда на чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове, като целесъобразните бележки и предложения са приети.

Проектът е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища,

заедно със справка за приетите и неприетите бележки и съображения за това, са приложени към настоящия доклад.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на гореизложеното, на основание на чл. 8, ал. 4, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагаме Министерският съвет да вземе решение, с което да одобри предложениния проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от шума в околната среда.

ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ

заместник министър-председател

по икономическата и демографската политика

КИРИЛ АНАНИЕВ

министър на здравеопазването